

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Geachte mevrouw Sterk,

Ook de Nationale ombudsman en Kinderombudsman ontvingen in 2025 en begin 2026 signalen van burgers over problemen met meerzorg.¹ Het ging hier over meerzorg voor zowel volwassenen als voor kinderen.

Ons verzoek

Via deze brief delen wij deze signalen met u. Wij verzoeken u om deze mee te nemen in (de aanloop van) de ontwikkeling van nieuwe wet- en regelgeving ten aanzien van meerzorg. Verder vragen wij u om aan te geven hoe u ervoor gaat zorgen dat de zorgcontinuïteit ten aanzien van meerzorg voldoende wordt geborgd vanaf 2027. Tot slot verzoeken wij u om onze behoorlijkheidsnormen toe te passen en mensen- en kinderrechten voor ogen te houden. Hieronder geven wij een nadere toelichting op ons verzoek.

Achtergrond

U wel bekend zijn burgers in de problemen geraakt bij de beoordeling van meerzorg thuis met pgb voor henzelf of hun kind. Omdat zorgkantoren niet beschikten over een gelijkgericht beoordelingskader, gingen sommige van hen er op basis van adviezen van het Zorginstituut in 2023 toe over om de aanvragen anders te gaan beoordelen.² Dit leidde tot ongelijkheid en veel onzekerheid voor burgers bij de toekenning of verlenging van meerzorg, zelfs wanneer de zorgsituatie hetzelfde was of juist was verslechterd.

De voormalig staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg erkende de problematiek en liet weten mee te werken aan wijziging van regelgeving, waarin voor alle zorgkantoren een gelijkgesteld beoordelingskader zal worden vastgesteld.³ Er wordt naar gestreefd dit beoordelingskader op 1 januari 2027 gereed te hebben. Zorgkantoren zijn gevraagd om tot die tijd coulant te beoordelen, zodat onder gelijke omstandigheden dezelfde budgetten worden toegewezen als voorheen.

In antwoord hierop stelden zorgkantoren definitieve beoordelingen uit. Zij verlengden eerdere toekenningen op grond van een hardheidsclausule voor zes maanden of tot aan 1 januari 2027. Bij nieuwe aanvragen kenden zij een tijdelijk budget toe. Beslissingen op bezwaar zijn tot aan 1 januari 2027 uitgesteld en bij beroep wordt de beslissing van de rechtbank afgewacht.

Enkele maanden later deelde de voormalig staatssecretaris de Tweede Kamer mee dat de zorgkantoren inmiddels zélf een tijdelijk landelijk uniform

Pagina 1

Datum

3 juni 2026

Onderwerp

Signalen en zorgen over
onduidelijkheid meerzorg

Ons nummer

NO 2026/089
KOM 016/2026

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

¹ Met deze zorg kan worden voldaan aan een bijzondere zorgbehoefte, waarin niet kan worden voorzien vanuit het huidige geïndiceerde zorgprofiel.

² 'Duiding en advies in het kader van meerzorg bij de leveringsvormen pgb en mpt', Zorginstituut, 26 september 2023.

³ TK 2025 - 2026, 34104, nr. 449.

beoordelingskader hebben ontwikkeld.⁴ Hierin wordt tot aan 1 januari 2027 getoetst op eventueel voorliggende toeslagen, de mate van overstijgende zorgbehoefte en naar wat wel of geen zorg is op basis van de Wet langdurige zorg. De staatssecretaris liet daarbij weten dat de zorgkantoren mensen met een eerdere afwijzing van meerzorg persoonlijk benaderen als in redelijkheid kan worden aangenomen dat zij op grond van het nieuwe, tijdelijke beoordelingskader wél voor meerzorg in aanmerking komen. Voor hen wordt dan eveneens een passende overbrugging gerealiseerd. Mensen die volgens het zorgkantoor ook onder het nieuwe kader niet in aanmerking komen voor meerzorg, worden niet worden benaderd. Dit om onjuiste verwachtingen te voorkomen.

Tijdens het begrotingsdebat Gehandicaptenbeleid op 9 maart 2026 heeft u dit alles bevestigd en aangegeven het proces met het nieuwe beoordelingskader nauwgezet te volgen. U zegde toe om samen met de zorgkantoren te gaan kijken of dit tot begrijpelijke navolgbare uitkomsten leidt.

Pagina 2

Ons nummer

NO 2026/089

KOM 016/2026

Onze signalen

De door ons ontvangen signalen van burgers hebben vooral betrekking op onduidelijkheid, onzekerheid en angst voor de toekomst ten aanzien van de toekenning en verlenging van meerzorg. Mensen missen goede informatie van zorgkantoren. Voorts vinden zij de korte verlenging van zes maanden zeer belastend vanwege de ingewikkelde, tijdrovende procedures, bovenop de intensieve zorg die zij al moeten leveren. Ook weten de mensen niet of de verlenging na zes maanden opnieuw automatisch wordt verlengd of dat zij dan alsnog de gehele verlengingsprocedure moeten doorlopen.

Wij vinden het goed te zien dat u in gesprek blijft met zorgkantoren over de uitwerking op burgers van het tijdelijke en aankomende beoordelingsproces. Vanaf het moment van de invoering van het tijdelijk landelijk uniform beoordelingskader hebben wij de klachten en signalen over meerzorg ook sterk zien afnemen. Wel heerst bij mensen nog veel onduidelijkheid over de situatie vanaf 1 januari 2027, zowel over de toekenning van de zorg als over het toekomstige beoordelingskader.

De vaste commissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft u inmiddels meerdere vragen gesteld waarin wij meerdere signalen herkennen.⁵ We wachten uw beantwoording hierop dan ook met interesse af. Wel vragen wij u om alvast de hierboven genoemde en volgende door ons ontvangen signalen van burgers mee te nemen in de ontwikkeling van toekomstige wet- en regelgeving over meerzorg:

- Zorgkantoren communiceren niet duidelijk over de aanvraag van meerzorg en wat hier precies voor nodig is. Mensen missen hierbij begeleiding.
- De procedure duurt lang, is ingewikkeld en daarmee tijdrovend. Bovenop de intensieve zorg die zij al moeten leveren.
- Bij de aanvraag moet een grote hoeveelheid stukken worden aangeleverd. Mensen vragen zich af of al deze stukken noodzakelijk zijn. Vooral, omdat zij stellen dat het door professionals laten opstellen van deze stukken geld kost.
- Mensen vragen zich af of het zorgkantoor de aangewezen instantie is om de aanvragen te beoordelen; zijn zij wel onafhankelijk, objectief en deskundig genoeg?

⁴ Het zogenoemde beleidskader Meerzorg pgb 2026. Zie TK 2025 - 2026, 34 104, nr. 465.

⁵ Nds-tk-2026D16256.

- Sommige zorgkantoren lijken bij een voorgenomen afwijzing van de aanvraag meerzorg niet alle onderliggende stukken aan het Zorginstituut te sturen. Mensen stellen dat hierdoor de afwijzing niet zorgvuldig en objectief door het Zorginstituut kan worden beoordeeld.

Pagina 3

Ons nummer

NO 2026/089

KOM 016/2026

Zorgen om zorgcontinuïteit

Verder richt onze zorg zich op de wijze waarop u de continuïteit van meerzorg voor deze groep mensen, waaronder kinderen, vanaf 2027 gaat waarborgen. Hoe zorgt u ervoor dat de zorgkantoren al de verlengingsaanvragen van de toewijzingen tot aan 2027, al dan niet op basis van nieuwe wet- en regelgeving, tegelijk en op die datum kunnen beoordelen en/of verlengen?

Wij stellen deze vraag vanwege eerdere ervaringen met het invoeren van nieuwe wet- en regelgeving door het ministerie van VWS, zoals bij geestelijke gezondheidszorg voor mensen die vanaf 2021 voldeden aan de toegangscriteria voor de Wet langdurige zorg. Door een grote hoeveelheid aanvragen tegelijkertijd liep de overheid flinke vertraging op in het beoordelingsproces, met alle gevolgen van dien.⁶

Tot slot geven wij u als stelselverantwoordelijk minister nog het volgende mee bij het (laten) uitvoeren van het huidig beoordelingskader en de ontwikkeling van nieuwe wet- en regelgeving ten aanzien van meerzorg.

Wees behoorlijk en proactief

De Nationale ombudsman pleit voor een betrouwbare overheid, die doet wat ze zegt, zich aan wet- en regelgeving houdt, deze eenduidig toepast en ervoor zorgt dat het voor de burger duidelijk is waarom zij bepaalde dingen doet. Daarbij past zij coulant toe waar nodig, neemt de behoeften van de burger serieus en stelt zich daarbij proactief op. Verder verzamelt de overheid alle informatie om juist te kunnen handelen en een zo compleet mogelijk beeld te vormen van de situatie en de gevolgen die deze voor burgers heeft. Ook wordt informatie op eigen initiatief aan burgers gegeven. Deze informatie moet kloppen en volledig, duidelijk en voldoende specifiek zijn. Wij verzoeken u deze behoorlijkheidsnormen toe te (laten) passen.

Houd mensen- en kinderrechten voor ogen

Voorts dient de overheid mensenrechten van burgers uit de Grondwet en verdragen na te leven en te bevorderen. Wij vragen u om voor ogen te houden dat het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap verlangt dat mensen met een beperking zoveel als mogelijk in hun thuissituatie verzorgd en verpleegd worden.⁷ Voldoende meerzorg kan een noodzakelijk middel zijn om dit recht te kunnen uitvoeren.

Aanvullend hierop benadrukt de Kinderombudsman dat kinderen ook op grond van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind recht hebben op toegang tot passende zorg, waardoor hun ontwikkeling en welzijn worden gewaarborgd en zij kunnen opgroeien in de eigen thuisomgeving.⁸ Meerzorg kan essentieel zijn voor kinderen met een zeer intensieve zorgvraag, om thuis wonen mogelijk te maken en overbelasting van ouders en/of andere mantelzorgers te voorkomen.

⁶ [Zorgen over continuïteit geestelijke gezondheidszorg \(ggz\) voor mensen met Wlz-indicatie per 2021 | Nationale ombudsman.](#)

⁷ Artikel 19 van het VN-verdrag Handicap.

⁸ De artikelen 3, 5, 6, 9, 18, 23 en 24 van het IVRK.

Voer een kinderrechtentoets uit

De Kinderombudsman beveelt de overheid aan om voor nieuwe wetgeving en beleid een Kinderrechtentoets uit te voeren.⁹ Dit geldt ook voor wijzigingen ten aanzien van meerzorg. De Kinderrechtentoets is ontwikkeld als beoordelingsinstrument om bij voorgenomen wetgeving en beleid grondig de belangen van kinderen te onderzoeken. En om te kunnen concluderen of en hoe nieuwe wetgeving het belang van het kind vooropstelt. Wij zijn graag bereid om u een nadere toelichting te geven over hoe deze kinderrechtentoets op nieuwe wet- en regelgeving kan worden toegepast.

Een afschrift van deze brief sturen wij aan alle zorgkantoren en aan Zorgverzekeraars Nederland. Ook sturen wij een afschrift aan de vaste commissie van VWS van de Tweede Kamer. De brief wordt op onze website geplaatst.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw

Pagina 4

Ons nummer

NO 2026/089

KOM 016/2026

⁹ <https://kinderrechtentoets.nl>.